

Nítjanda olympíadan sett í dag

Hóast ófriður hefur leikað á í Mexico City, hava studentarnir lovað at binda frið, tá ið henda heims umfangandi ítróttarstevna fer fram

- Størsta endamálið við hesi stevnu, sæð úr mexikanskum sjónarmiði, er at koma Mexico út í gott orð millum aðrar tjóðir
- Sjálvt um landið er fátækt, er einki spart á hesum sinni
- Triðingurin av íbúgvum landsins eru analfabetar

Tá ið mexicanski forsetin, Gustavo Diaz Ordaz, setur ta 19. olympíaduna í Mexico City í dag, verður hetta ein stórir dagur fyri alt Mexico, tí við at hýsa hesi ítróttarstevnu, er umdómið hjá Mexico vorðið nógv betur millum aðrar tjóðir, og sæð frá einum mexicanskum sjónarmiði, er størsta endamálið við olympisku leikum at koma Mexico í gott orð, so doyur hefur verið lagdur á at fáa hesa stevnu at eydnast so væl sum tilber, hóast studentaófriðurin haryviri ta seinastu tíðina hefur voldað stórar trupulleikar.

Blandaðir íbúgvir

Mexico er 2 mill. km² til støddar við einum íbúgvaratáli uppá 44 milliónir. Bert 10 pst. av fólkinum eru eftirkomarar av spaniolum, ið tóku landið fyrst í 16. öld. Hesir eftirkomararar nevast kreolar. 30 pst. eru reinir indianarar, meðan tey restaðu 60 pst. metistar, er ein blandingur, ið ger nógv vart við seg politiskt sum figgarligt. Bert 60 pst. av bornum fáa regluliga skúlagongd.

Høvuðsvinnan í landinum er landbúnaðurin, ið fœðir 58 pst.

av íbúgvunum, síðan kemur iðnaðurin við arbeiði til 15 pst.

Fátæk tjóð

Hóast landið er ríkt uppá mineralir, er iðnaðurin lítið á leið komin. Mexico verður ofta kallað «ein biddari, ið situr á einum gullposæ» og verður her meint við, at fátækdómið er nógv útbreitt og vinnulívið lítið á leið komið, tó at nóg mikil av mineralum finnst í jörðini, men hóast henda veseladóm, fira teir ikki við at vera vertir til eina olympíadu, ið hvussu er bera ein hóp av útreiðslum við ser, tí sum áður sagt, vóna mexicanarnir at henda stevna fer at fœra Mexico út í betri orð millum aðrar tjóðir, og ásannast má, at einki er spart fyri at henda 19. olympíadan ikki skal standa aftanfyrir hinar, ið hava verið.

Leikirnir fara fram í høvuðsstaðnum Mexico City við 5 milliónum, ið er landsins politiska, mentunnarlaga og figgarliga miðdepul.

2241 m oman sjóvar

Tá ið Mexico City í 1963 varð kosin at hýsa olympíaduna

í 1968, vóru tað nógv, ið sóu ógvuliga svart uppá hetta her.

Høvuðsstaðurin liggur 2241 m yvir havinum, og tí er luftin tynri her enn á lægri leiðum. Hetta fœrir við ser, at ítróttargreinir, ið strekkja seg yvir longri tíð t. d. renning, vilja hava eina verri tíð enn á lægri lendi, og tí verða nógv úrslit mangar ferðir verri, enn tey hava verið áður. Harafturimóti vil henda tunna luftin verða til fyrimunar fyri hálop og annað, tá ið tyngdikraftin og luftmótstandurin er minni.

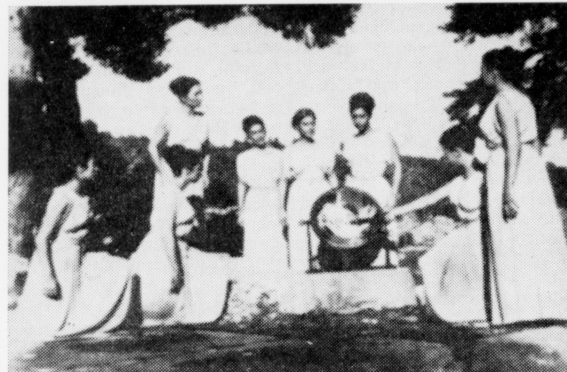
Eisini óttaðust fólk sjúkur á hesum leiðum, men royndir vísa at so verður ikki.

Nógv ítróttar fólk hava tey seinastu tíðina iðkað á støðum, ið liggja líka høgt sum Mexico City fyri at venja seg til hesa tunnu luftina.

Olympiski eldurin

Sum øllum kunnugt verður runnið við olympiska eldinum frá olympisku vogguni Athen og til staðið har leikirnir fara fram. Í hesum fœri bar ikki til, tí hav skilir londini bæði, og tí noyddist hann at fara við skipi um Atlantshavið.

Eldurin varð fluttur frá fjall-



Tann olympiski eldurin verður ibirtur av grikskum kvinnum, ið kleddar eru í tær gomlu griksku draktirnar.

inum Olympia til Pireus, havna býin hjá Athen, og herfrá við skipi til Genova, fœðibýur Kolumbusar, tí teir vildu á henda hátt heiðra finnan av Ameríku. Herfrá varð login fluttur til Spaníu, har hann við báti bleiv fluttur til San Salvador á Bahamaoyggjunum, tí her sá Kolumbus á fyrsta sinni land á ferð síni at finna Ameríka í 1492. Síðan varð eldurin fluttur við krigsskipi til Vera Cruz í Mexico, har mexicons ítróttar fólk runnu við honum til Mexico City. Á vegnum frá Vera Cruz slóknaði login, men tibetur høvdu teir ein eyka kyndil við.

Studentaófriðurin

um studentaófriðin í Mexico

Ta seinastu tíðina hava út-vörp hvønn dag borið tíðindi City — Olympiadubýin. Hetta hefur fœrt við ser, at menn bóru ótta fyrir, at henda heims-umfangandi ítróttarstevna fœr at detta niðurfyrir vegna ófriðin, og mangan hevur tað sæð svart út, tí studentarnir søgdu, at teir fóru at gera sitt til at byrgja fyrir, at henda stevna kom í lag, um ikki teimum varð gingið á móti í mongum av krøvum teirra. Nógv av teirra krøvum eru uppfyllt, og studentarnir hava nú boðað frá, at teir ikki vilja leggja seg uppí teir olympisku leikirnir, so vónandi halda teir orð.

Nakað um olympiadusøguna

- Leikirnir vóru av fyrstan tíð av gutiligir og ítróttarligir
- Fransmaðurin Coubertin fœðir at tí núverandi olympíaduni

Fyrsti sigursharrin á eina olympíadu, hvors navn er kent, er ein ungur grikkur, ið nevnist Coroibos. Hann vann eina leikkvøllarenning uppá 192 m ár 776 f. Kr., og fekk ein olivinkrans; men hesir leikir vóru heilt vanligir á hesum døgum og eru eftir øllum á døma byrgaðir ár 1370 f. Kr.

byrjanini varðu leikirnir bert ein dag, men sum fráleið komu nýggjar ítróttargreinir afturat, so stevnan kom at vara fleiri dagar.

Bert friir menn kundu luttaka. Trælir, barbarar og kvinnur kundu ikki koma við.

Vápnahvild vegna olympíaduna

Allastaðir frá komu grikkar at luttaka í hesum leikum, og fyrir at tryggja ser, at eingin av luttakarunum ella av teimum, ið komu at vitja leikirnir, skuldi verða yvirfallin, varð vápnahvild hildin 2-3 mánaðar fyrir

Zeus í miðdeplinum

Leikirnir fóru fram 4. hvørt ár við býin Olympia í Grikkalandi, og var hetta ein blanding av gutiligum og ítróttarligum skipanum, har ofranin til gud-

in ZEUS altið var miðdeplið. Í



Ríðing er ein av teimum 19 ítróttargreinunum, ið fara fram í Mexico í komandi døgum.